

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายจรัญ ภัคดีธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒ - ๓/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ๒/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๖๓

วันที่ ๗ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงปรากฏตามคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำชี้แจงของผู้เกี่ยวข้องที่ยื่นต่อศาลว่า ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของสภาผู้แทนราษฎรวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๑๐ และ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ มีผู้ใช้บัตรแสดงตนของนายฉลอง เทอดวีระพงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดพัทลุง ออกเสียงลงคะแนน ในขณะที่นายฉลอง เทอดวีระพงศ์ ไม่ได้อยู่ในที่ประชุม โดยมีคำชี้แจงของนางสาวสายฝน ไกรสมเลิศ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม ยืนยันว่า ระหว่างวันที่ ๘ ถึงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ภายหลังเลิกประชุมไม่พบบัตรแสดงตนของนายฉลอง เทอดวีระพงศ์ เสียบบัตร หรือทิ้งค้ำไว้แต่อย่างใด แต่มาพบบัตรแสดงตนของนายฉลอง เทอดวีระพงศ์ เมื่อวันเสาร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ หลังจากเสร็จสิ้นการประชุมร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และจากรายงานของสำนักการงานการประชุมและชวเลข สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พบว่าในการลงมติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในวาระที่ ๒ ตั้งแต่มาตรา ๓๑ ถึงมาตรา ๕๓ ตลอดจนการลงมติให้ความเห็นชอบทั้งฉบับในวาระที่ ๓ และการลงมติ

เห็นชอบกับข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน กลับปรากฏชื่อของนายฉลอง เทอดวีระพงศ์ ออกเสียงลงมติให้ความเห็นชอบด้วย จึงเชื่อได้ว่ามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนอื่นได้นำบัตรแสดงตนของนายฉลอง เทอดวีระพงศ์ ไปออกเสียงลงคะแนนในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ แทนนายฉลอง เทอดวีระพงศ์

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง บัญญัติว่า รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๔ บัญญัติว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใดๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕ บัญญัติว่า ก่อนเข้ารับหน้าที่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกด้วยถ้อยคำ ดังต่อไปนี้ “ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๐ วรรคสาม บัญญัติว่า สมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ วรรคสาม บัญญัติว่า ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๔ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยของศาล หากมีความจำเป็นจะต้องบังคับให้เป็นไปตามคำวินิจฉัย ให้ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลไว้ในคำวินิจฉัยนั้น โดยศาลอาจกำหนดให้มีผลไปในอนาคตขณะใดขณะหนึ่งหลังวันอ่านคำวินิจฉัย หรืออาจกำหนดเงื่อนไขหรือมาตรการในการบังคับอย่างหนึ่งอย่างใด ทั้งนี้ ตามความจำเป็นหรือสมควรตามความเป็นธรรมแห่งกรณี และให้องค์กร หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใดที่มีหน้าที่ในการบังคับรายงานผลการปฏิบัติหรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามคำบังคับของศาลต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่

วันที่ศาลมีคำวินิจฉัยหรือภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และประเภทคดีที่กำหนดในข้อกำหนดของศาล

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๐ วรรคสาม บัญญัติว่า การออกเสียงลงคะแนนจะกระทำแทนกันมิได้

ความเห็น

คดีนี้ไม่มีประเด็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเกี่ยวกับข้อความหรือเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แต่อย่างใด ทั้งไม่มีประเด็นเกี่ยวกับความผิดทางอาญา หรือทางจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใด คงมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาวินิจฉัยเฉพาะเรื่องกระบวนการตราร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เท่านั้น ส่วนบุคคลใดจะต้องรับผิดชอบอย่างไร หรือไม่ เป็นเรื่องที่ต้องไปดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

หลักสุจริต เป็นหลักธรรมสำคัญของสังคมอารยะ และของทุกสถาบันและทุกองค์กรในสังคม เป็นเงื่อนไขใหญ่ของความสงบเรียบร้อยในสังคมและสันติสุขของประชาชน ทั้งยังเป็นศักดิ์ศรีและเครื่องบ่งชี้ถึงสำนึกในศีลธรรมอันดีขององค์กรและสมาชิกขององค์กรด้วย ดังนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงต้องช่วยกันดูแลรักษาไว้ให้มั่นคง อย่าปล่อยให้พลละเลยให้เสื่อมโทรมลง โดยหลงเห็นว่าเป็นปัญหาเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ด้วยเหตุนี้จึงเห็นว่า การกระทำโดยไม่สุจริตใช้สิทธิออกเสียงลงมติแทนผู้ที่ไม่ได้อยู่ร่วมประชุมด้วยนั้น เป็นการละเมิดหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อัยในอาณัติมอบหมายของผู้ใด และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๔ และเป็นการขัดต่อคำสัตย์ปฏิญาณที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ปฏิญาณตนไว้ว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕ ทั้งยังเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๐ วรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า “สมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ...” ซึ่งจะออกเสียงลงคะแนนแทนกันมิได้ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๐ วรรคสาม มีผลทำให้การออกเสียงลงคะแนนของสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ เป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ไม่สุจริตไม่เป็นไปตามหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ และมาตรา ๑๒๐ วรรคสาม ทั้งยังเป็นการปฏิบัติหน้าที่ออกเสียงลงมติในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่ชอบด้วยหลักนิติธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง อีกด้วย ทำให้

การลงมติของสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ นั้น เป็นมติที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เป็นเหตุให้กระบวนการตราร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ ในการออกเสียงลงมติในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ของสภาผู้แทนราษฎร

เมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่ผ่านความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรครบทั้ง ๓ วาระ วุฒิสภาก็ยังไม่อาจพิจารณาออกเสียงลงมติให้ความเห็นชอบได้ การพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภาก็ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญไปด้วยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติและลงมติเห็นชอบแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา ...”

มีปัญหาว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะต้องตกไปทั้งฉบับหรือไม่ เห็นว่า ถึงแม้ศาลรัฐธรรมนูญจะเคยมีคำวินิจฉัยว่า การลงมติที่มีผู้ทุจริตออกเสียงลงมติแทนกันมีผลทำให้ร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบของรัฐสภาจะต้องตกไปทั้งฉบับตามคำวินิจฉัยที่ ๑๕ - ๑๘/๒๕๕๖ และคำวินิจฉัยที่ ๓ - ๔/๒๕๕๗ ก็ตาม แต่ประเด็นข้อวินิจฉัย พฤติการณ์แห่งคดี และบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องในคดีนี้มีความแตกต่างจากประเด็นข้อวินิจฉัย พฤติการณ์แห่งคดี และบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ คดีนี้ไม่มีประเด็นเกี่ยวกับข้อความอันเป็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด คงมีปัญหาที่กระบวนการตราร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เท่านั้น ทั้งข้อเท็จจริงในคดีนี้ก็ปรากฏชัดว่าการพิจารณาออกเสียงลงมติของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๑ ชั้นรับหลักการ และการพิจารณาของคณะกรรมการการก่อนเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นรายมาตราในวาระที่ ๒ ได้ดำเนินการไปโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญทุกประการ ถือได้ว่าเป็นขั้นตอนที่เสร็จสิ้นไปโดยสมบูรณ์ก่อนแล้ว นอกจากนี้ยังมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่ประเทศชาติจะต้องได้กฎหมายฉบับนี้ไปช่วยแก้ปัญหาความล่าช้าและอุปสรรคในการเบิกจ่ายงบประมาณแผ่นดินอีกด้วย ซึ่งในปัจจุบันมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๔ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจกำหนดวิธีการบังคับไว้ในคำวินิจฉัยได้ด้วย ซึ่งบทกฎหมายดังกล่าวนี้มีได้มีอยู่ในอดีต

การพิจารณาและออกเสียงลงมติของสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมีขั้นตอนตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๖ ถึงข้อ ๑๓๓ ซึ่งกำหนดให้แยกการพิจารณาออกเป็น ๓ วาระ ในวาระที่ ๑ ชั้นพิจารณาและออกเสียงลงมติว่าจะรับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นหรือไม่ ถ้ามีมติไม่รับหลักการ ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต้องตกไปทันที แต่ถ้าได้รับความเห็นชอบให้รับหลักการ ก็จะผ่านไปสู่การพิจารณาออกเสียง

ลงมติในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ได้ ข้อเท็จจริงในคดีนี้ไม่ปรากฏว่ามีการกระทำใดที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญในการประชุมพิจารณาออกเสียงลงมติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ และในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาก่อนนำเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาออกเสียงลงมติเป็นรายมาตราในวาระที่ ๒ แต่ประการใด กระบวนการตราร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในขั้นรับหลักการในวาระที่ ๑ และการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาก่อนนำเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นรายมาตราในวาระที่ ๒ จึงเป็นขั้นตอนที่เสร็จสิ้นไปก่อนที่จะมีการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญในการพิจารณาออกเสียงลงมติเป็นรายมาตราของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๒ และการให้ความเห็นชอบทั้งฉบับในวาระที่ ๓ ประกอบกับพฤติการณ์แห่งคดีมีเหตุจำเป็นเพื่อแก้ปัญหาความล่าช้าและอุปสรรคในการเบิกจ่ายงบประมาณแผ่นดินในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ซึ่งยังไม่อาจกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่ควรจะเป็น ทั้ง ๆ ที่ได้ล่วงเลยเวลามาเกือบครึ่งปีงบประมาณแล้ว จึงเห็นสมควรกำหนดเงื่อนไขในการบังคับตามคำวินิจฉัยนี้ให้มีผลทำให้การออกเสียงลงมติของสภาผู้แทนราษฎรเสียไปเฉพาะในการออกเสียงลงมติในวาระที่ ๒ ขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และในวาระที่ ๓ ชั้นให้ความเห็นชอบทั้งฉบับ ต่อเนื่องไปถึงการพิจารณาออกเสียงลงมติของวุฒิสภาเท่านั้น ส่วนการพิจารณาออกเสียงลงมติของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๑ ขั้นรับหลักการ และการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาก่อนที่จะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นรายมาตราในวาระที่ ๒ นั้น มิได้มีการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือหลักนิติธรรมแต่ประการใด ทั้งเป็นขั้นตอนที่เสร็จสิ้นโดยชอบไปก่อนแล้ว จึงยังคงมีผลสมบูรณ์ตามรัฐธรรมนูญอยู่ หาได้เสื่อมเสียหรือตกไปด้วยไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๔ บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยของศาล หากมีความจำเป็นจะต้องบังคับให้เป็นไปตามคำวินิจฉัย ให้ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลไว้ในคำวินิจฉัยนั้น โดยศาลอาจกำหนดให้มีผลไปในอนาคตขณะใดขณะหนึ่งหลังวันอ่านคำวินิจฉัย หรืออาจกำหนดเงื่อนไขหรือมาตรการในการบังคับอย่างหนึ่งอย่างใด ทั้งนี้ ตามความจำเป็นหรือสมควรตามความเป็นธรรมแห่งกรณี และให้องค์กร หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใดที่มีหน้าที่ในการบังคับรายงานผลการปฏิบัติหรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามคำบังคับของศาลต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำวินิจฉัยหรือภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และประเภทคดีที่กำหนดในข้อกำหนดของศาล” เมื่อคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการและขับเคลื่อนภารกิจตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทของประเทศ รวมถึงนโยบายสำคัญของรัฐบาลให้เป็น

รูปธรรม ความล่าช้าในการตราร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อาจส่งผลกระทบต่องบประมาณแผ่นดิน และสร้างภาระผูกพันต่องบประมาณแผ่นดินซึ่งมาจากภาษีของประชาชนได้ รวมถึงเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้อำนาจไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๔ ดังกล่าว ศาลย่อมมีอำนาจที่จะออกคำสั่งให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนี้ โดยกำหนดคำสั่งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาออกเสียงลงมติให้ความเห็นชอบเป็นรายมาตราในวาระที่ ๒ และการลงมติในวาระที่ ๓ รวมทั้งข้อสังเกตของคณะกรรมการให้การให้เป็นไปโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยไม่กระทบต่อการออกเสียงลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และการพิจารณาของคณะกรรมการที่พิจารณาเสร็จสิ้นไปก่อนแล้ว และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ แล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อวุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๑ พร้อมทั้งให้รายงานผลการปฏิบัติตามคำสั่งต่อศาลภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ศาลมีคำวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๔

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เฉพาะการลงมติและให้ความเห็นชอบในวาระที่ ๒ และการลงมติให้ความเห็นชอบทั้งฉบับในวาระที่ ๓ รวมทั้งข้อสังเกตของคณะกรรมการ และการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ วรรคสาม และอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๔ กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาลงมติให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในวาระที่ ๒ และในวาระที่ ๓ รวมทั้งข้อสังเกตของคณะกรรมการให้เป็นไปโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และส่งให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบต่อไป กับทั้งให้รายงานผลการปฏิบัติตามคำสั่งต่อศาลภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ศาลมีคำวินิจฉัย

(นายเจริญ ภัคศิรนากุล)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ